

opomout

Posudek diplomové práce

Pavel Hacker: Funkce humoru v současné mediované politické debatě

FSV UK, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, 98 stran

Předložená diplomová práce si ve svém zadání klade za cíl „popsat a odhalit využití prostředků souhrnně označovaných jako ‚humor‘ v současném politickém diskursu, reprezentovaném televizními politickými diskusemi“. Téma na první pohled atraktivní, při bližším ohledání však ne zcela jednoduché. Hned na úvod však chci konstatovat, že se jej autor zhostil v rámci zadání úspěšně.

Práce vychází především z rozsáhlé teoretické základny, v níž autor systematicky mapuje veškerá východiska. Významnou část rozsahu práce tak tvoří historický výklad, počínající nejstaršími teoriemi rétoriky od antiky přes starověký Řím až ke středověku. Podobně důkladně mapuje i historický vývoj teorií humoru a škálu komunikačních a jazykových prostředků, jejichž prostřednictvím se humor či komično nejvýrazněji uplatňují.

V dalších kapitolách se soustřeďuje na vymezení pojmu politického diskursu a toho, jakou roli v něm hraje právě humor, všímá si proměn, daných nástupem elektronických médií, posunů vnímání politické debaty jako textu či komunikačního aktu a specifiky právě televizní debaty. Závěr teoretické části práce uzavírá výklad metody diskursní analýzy a její aplikace.

Praktická část je rozsahově podstatně méně rozsáhlá a autor v ní s pomocí prostředků, popsaných v předchozí práci analyzuje 12 týdnů politických debat dvou českých televizních stanic („Otázky Václava Moravce“, vysílané na prvním kanálu televize veřejné služby ČT 1 „Nedělní partie“ komerční televize Prima) z údobí 1.10.2005 - 18.12. 2005 v celkovém rozsahu víc 1080 minut vysílání, což lze považovat za dostatečně reprezentativní vzorek. V obou případech jde o moderovanou debatu dvou účastníků, kteří zastávají názorově odlišná východiska. Témata debaty zadává moderátor. Autor zkoumá zda a jak všichni tři účastníci debaty užívají prostředků a dokládá to konkrétními citacemi užití prvků, jimiž se humor projevuje, v komunikaci účastníků debaty.

Lze jen ocenit jak komplexně a cílevědomě autor popsal zejména historický vývoj a prakticky všechny metody teoretického přístupu ke zvolenému tématu. Zaslíbenost, rozsáhlé čerpání z literatury, snaha o co nejširší záběr jsou zcela zřetelné. To, že vychází zejména z anglické literatury a v poznámkách odkazuje takřka výhradně na anglická znění i textů, jejichž originály pocházejí z jiných jazyků podle mého názoru není

vůbec na závadu. V každém případě je zřejmá důkladná teoretická příprava, s níž k psaní práce přistupoval.

Praktická část práce rovněž svědčí o autorově důkladnosti a důslednosti. Objevovat prvky užití humoru v komunikaci aktérů české politické scény není v jejich klasické podobě je totiž velmi obtížný úkol. („Nejvýživnějšími“ projevy humoru v rámci českého politického diskursu jsou prvky, jež by se daly označit jako komično dané kouzlem nechtěného...) Autorův závěr, že v české politické debatě je humor užíván jako primárně hostilní je zcela na místě. Stejně jako z s tím související poznatek o konfliktu jakožto základním smyslu minimálně televizní politické debaty v českém prostředí.

Soudím, že se autor v předložené práci zhostil zadání způsobem, který si zaslouží hodnocení „výborný“.

Jaroslav Veis